

OBSAH

Obsah	3
Předmluva	15
Seznam použitých zkratk	16
1 Trestní právo hmotné – pojem, místo v systému práva, struktura, zásady a funkce	19
1.1 Pojem českého trestního práva	19
1.2 Trestní právo a právní stát	20
1.3 Místo trestního práva v právním řádu ČR	22
1.4 Funkce trestního práva hmotného	24
1.5 Související vědní obory	24
1.6 Prameny trestního práva	25
1.7 Struktura trestního zákona	28
1.8 Výklad trestního zákona a analogie	29
1.8.1 Podle toho, kdo zákon vykládá	30
1.8.2 Podle prostředků a metody výkladu	30
1.8.3 Podle toho, jaký je poměr výkladu k doslovnému znění	31
1.8.4 Analogie	31
1.9 Základní zásady trestního práva hmotného	32
1.9.1 Obecné zásady	33
1.9.2 Zvláštní a specifické zásady společné pro vinu a trest	34
1.9.3 Zvláštní a specifické zásady viny	35
1.9.4 Zvláštní a specifické zásady trestů a ochranných opatření	37
1.10 Působnost trestních zákonů	39
1.10.1 Působnost časová	39
1.10.2 Působnost místní	41
1.10.3 Působnost věcná	43
1.10.4 Působnost osobní	43

2	Základy trestní odpovědnosti	45
2.1	Pojem trestného činu a jeho znaky	45
2.1.1	Čin jinak trestný	46
2.1.2	Čin beztrestný	47
2.1.3	Materiální stránka trestného činu	47
2.1.4	Formální stránka trestného činu	50
2.1.5	Objekt trestného činu	52
2.1.6	Objektivní stránka	54
2.1.6.1	Jednání	55
2.1.6.2	Následek	56
2.1.6.3	Příčinný vztah neboli kauzální nexus mezi jednáním a následkem	57
2.1.7	Subjekt trestného činu	58
2.1.7.1	Věk	59
2.1.7.2	Příčetnost	60
2.1.8	Subjektivní stránka	62
2.2	Vývojová stadia trestného činu	65
2.2.1	Příprava trestného činu	65
2.2.2	Pokus trestného činu	68
2.2.3	Dokonání a dokončení trestného činu	70
2.3	Formy trestné součinnosti	71
2.3.1	Pachatel přímý a nepřímý	74
2.3.2	Spolupachatelství	77
2.3.3	Účastenství v užším smyslu	81
2.3.3.1	Organizátorství	84
2.3.3.2	Návod	85
2.3.3.3	Pomoc	87
2.4	Základy trestní odpovědnosti mladistvých	89
2.4.1	Zákon o soudnictví ve věcech mládeže	89
2.4.1.1	Pojem provinění a jeho znaky	91
2.4.1.2	Rozumová a mravní vyspělost	91
2.4.1.3	Stupeň nebezpečnosti činu pro společnost	93
2.4.1.4	Řízení ve věcech dětí mladších patnácti let	93
2.4.1.5	Zahájení řízení	94
2.4.1.6	Účastníci řízení	94

2.4.1.7	Jednání	95
2.4.1.8	Opatření	95
2.4.1.9	Uveřejnění výsledků řízení	96
2.4.1.10	Náhrada nákladů řízení	96
2.4.2	Užití předpisů o občanském soudním řízení	97
3	Okolnosti vylučující protiprávnost	98
3.1	Pojem	98
3.2	Krajní nouze	100
3.2.1	Pojem	100
3.2.2	Obsah a meze krajní nouze	102
3.2.3	Vybočení z mezí krajní nouze (tzv. excés)	104
3.3	Nutná obrana	105
3.3.1	Pojem	105
3.3.2	Útok	106
3.3.3	Obsah a meze nutné obrany	107
3.3.4	Vybočení z mezí nutné obrany (tzv. excés)	109
3.4	Oprávněné použití zbraně	110
3.5	Plnění jiných práv a povinností	111
3.6	Dovolené riziko	113
3.7	Svolení poškozeného	115
4	Tresty, ochranná opatření a opatření v trestním právu České republiky	118
4.1	Tresty a ochranná opatření ukládaná dospělým pachatelům	118
4.1.1	Tresty	118
4.1.1.1	Trest odnětí svobody	127
4.1.1.2	Trest obecně prospěšných prací	130
4.1.1.3	Ztráta čestných titulů a vyznamenání	131
4.1.1.4	Ztráta vojenské hodnosti	131
4.1.1.5	Zákaz činnosti	132
4.1.1.6	Propadnutí majetku	133
4.1.1.7	Peněžitý trest	133
4.1.1.8	Propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty	134
4.1.1.9	Vyhoštění	135
4.1.1.10	Zákaz pobytu	136

4.1.2	Ochranná opatření	139
4.1.2.1	Ochranné léčení	139
4.1.2.2	Zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty	140
4.1.2.3	Zabrání náhradní hodnoty	141
4.2	Opatření ukládaná mladistvým pachatelům	142
4.2.1	Výchovná opatření	144
4.2.1.1	Dohled probačního úředníka	146
4.2.1.2	Probační program	146
4.2.1.3	Výchovné povinnosti	147
4.2.1.4	Výchovná omezení	148
4.2.1.5	Napomenutí s výstrahou	148
4.2.2	Ochranná opatření	149
4.2.2.1	Ochranná výchova	149
4.2.3	Trestní opatření	150
4.2.3.1	Obecně prospěšné práce	150
4.2.3.2	Zákaz činnosti	152
4.2.3.3	Vyhoštění	152
4.2.3.4	Peněžitá opatření	153
4.2.3.5	Peněžitá opatření s podmíněným odkladem výkonu	153
4.2.3.6	Odnětí svobody	153
4.2.3.7	Podmíněné odsouzení a podmíněné odsouzení s dohledem	155
4.2.3.8	Upuštění od uložení trestního opatření a podmíněné upuštění od uložení trestního opatření	155
5	Trestní právo hmotné. Zvláštní část	159
5.1	Úvod	159
5.2	Rozčlenění zvláštní části trestního zákona	160
5.3	Trestné činy proti republice, cizímu státu nebo mezinárodní organizaci	162
5.4	Trestné činy hospodářské	163
5.5	Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	164
5.6	Trestné činy obecně nebezpečné	165
5.7	Trestné činy hrubě narušující občanské soužití	166

5.8	Trestné činy proti rodině a mládeži	166
5.9	Trestné činy proti životu a zdraví	167
5.10	Trestné činy proti svobodě a lidské důstojnosti	169
5.11	Trestné činy proti majetku	170
5.12	Trestné činy proti brannosti	171
5.13	Trestné činy vojenské	171
6	Trestní právo procesní - pojem, místo v systému práva, struktura, zásady a funkce	172
6.1	Pojem	172
6.2	Prameny	174
6.3	Základní zásady trestního řízení	175
6.3.1	Zásada stíhání jen ze zákonných důvodů	176
6.3.2	Zásada presumpce neviny	176
6.3.3	Zásada legality	177
6.3.4	Zásada oficiality	178
6.3.5	Zásada objektivní pravdy	175
6.3.6	Zásada volného hodnocení důkazů	180
6.3.7	Zásada spolupráce se zájmovými sduženými občanů	181
6.3.8	Zásada obžalovací	181
6.3.9	Zásady jednání	182
6.4	Práva obhajoby	183
6.5	Úkony trestního řízení	184
6.6	Dožádání	184
6.7	Protokol	186
6.8	Podání	189
6.9	Lhůty a jejich počítání	190
6.10	Doručování	191
6.11	Nahlížení do spisů	193
6.12	Pořádková pokuta	194
7	Subjekty trestního řízení	196
7.1	Soud	196
7.2	Státní zastupitelství	201
7.3	Policejní orgán	201
7.4	Vyloučení osob z vykonávání úkonů	202

7.5	Obviněný	203
7.6	Obhájce	205
7.7	Další osoby s obhajovacími právy	208
7.8	Poškozený	209
7.9	Zúčastněná osoba	213
7.10	Zajištění osob a věcí	214
7.10.1	Zajištění osoby obviněného	214
7.10.1.1	Předvolání a předvedení	214
7.10.1.2	Vazba	216
7.10.1.3	Zajištění svědků, znalců, tlumočnicků	221
7.10.2	Zajištění věcí	221
7.10.2.1	Vydání a odnětí věci	221
7.10.2.2	Zajištění peněžních prostředků na účtu u banky	222
7.10.2.3	Zajištění zaknihovaných cenných papírů	223
7.10.2.4	Zajištění nemovitosti	224
7.10.2.5	Zajištění jiné majetkové hodnoty	224
7.10.2.6	Osobní prohlídka	224
7.10.2.7	Domovní prohlídka	224
7.10.2.8	Prohlídka jiných prostor a pozemků	225
7.10.2.9	Zadržení a otevření zásilky	226
7.10.2.10	Záměna zásilky	226
7.10.2.11	Sledovaná zásilka	227
7.10.2.12	Odposlech a záznam telekomuni- kačního provozu	227
7.10.2.13	Sdělení údajů o uskutečněném teleko- munikačním provozu	229
8	Dokazování	230
8.1	Úvodní poznámky	230
8.1.1	Pravda a její zjišťování	230
8.2	Důkazní prostředky	232
8.2.1	Důkaz	232
8.2.2	Nezákonné důkazy	233
8.3	Jednotlivé důkazní prostředky	235
8.3.1	Obviněný a jeho výslech	235

8.3.1.1	Úvodní poznámky	235
8.3.1.2	Zákonné požadavky na výslech obviněného	236
8.3.1.3	Doznání obviněného	242
8.3.2	Výslech svědka	243
8.3.2.1	Úvodní poznámky	243
8.3.2.2	Zákaz a odepření svědecké výpovědi	243
8.3.2.3	Průběh výslechu svědka	246
8.3.3	Výslech osob mladších patnácti let	247
8.4	Výjimky ze zásady ústnosti	249
8.5	Úřední záznamy	253
8.6	Utajení identity svědků	257
8.7	Znalci a znalecké úkony	260
8.7.1	Úvodní poznámky	260
8.7.2	Vady znaleckých posudků a jejich důsledky	265
8.8	Věcné důkazy	267
8.9	Listinné důkazy	269
8.10	Zvláštní způsoby dokazování	273
8.10.1	Úvodní poznámky	273
8.10.2	Konfrontace	273
8.10.3	Rekognice	274
8.10.4	Vyšetřovací pokus	277
8.10.5	Rekonstrukce a prověrka na místě	278
9	Stadia trestního řízení	280
9.1	Přípravné řízení	280
9.1.1	Postup před zahájením trestního stíhání	280
9.1.2	Podání vysvětlení	282
9.1.3	Operativně pátrací prostředky a podmínky jejich použití	283
9.1.4	Předstíraný převod	284
9.1.5	Sledování osob a věcí	285
9.1.6	Použití agenta	286
9.1.7	Skončení prověřování	287
9.1.8	Zahájení trestního stíhání	288
9.1.9	Neodkladné a neopakovatelné úkony	289
9.1.10	Další postup v trestním řízení	289

9.1.11	Účast obviněného a obhájce ve vyšetřování	294
9.1.12	Skončení vyšetřování	294
9.1.13	Rozhodnutí v přípravném řízení	295
9.1.14	Postoupení věci jinému orgánu	295
9.1.15	Zastavení trestního stíhání	296
9.1.16	Přerušování trestního stíhání	297
9.1.17	Podání obžaloby	297
9.2	Zkrácené přípravné řízení a podání návrhu na potrestání	298
9.3	Řízení před soudem	300
9.3.1	Předběžné projednání obžaloby	302
9.3.2	Způsob předběžného projednání obžaloby	303
9.3.3	Rozhodnutí při předběžném projednání obžaloby	303
9.3.4	Hlavní líčení	304
9.3.4.1	Příprava hlavního líčení	304
9.3.4.2	Zahájení a průběh hlavního líčení	308
9.3.4.3	Dokazování	310
9.3.4.4	Závěr hlavního líčení	313
9.3.4.5	Rozhodnutí soudu v hlavním líčení	315
9.3.4.6	Rozhodnutí soudu mimo hlavní líčení	318
9.3.5	Veřejné a neveřejné zasedání	318
9.3.6	Zvláštní způsoby řízení	320
9.3.6.1	Řízení proti uprchlému	321
9.3.6.2	Podmíněné zastavení trestního stíhání	322
9.3.6.3	Narovnání	323
9.3.6.4	Řízení před samosoudcem	325
9.3.6.5	Řízení po zrušení rozhodnutí nálezem Ústavního soudu	327
10	Rozhodnutí v trestním řízení a opravné prostředky	329
10.1	Rozhodnutí v trestním řízení	329
10.1.1	Rozsudek	330
10.1.2	Trestní příkaz	334
10.1.3	Usnesení	335
10.1.4	Jiná rozhodnutí	336
10.2	Průběh vzniku rozhodnutí	336

10.3	Právní moc rozhodnutí	338
10.4	Vykonatelnost	340
10.5	Opravné prostředky	340
10.5.1	Odvolání	341
10.5.2	Stížnost	347
10.5.3	Obnova řízení	349
10.5.4	Dovolání	353
10.5.5	Stížnost pro porušení zákona	359
11	Vykonávací řízení	364
11.1	Výkon trestu odnětí svobody	365
11.2	Odklad a přerušování výkonu trestu a upuštění od jeho výkonu u vojáků	368
11.3	Podmíněné odsouzení	369
11.4	Podmíněné propuštění	370
11.5	Započítávání vazby a trestu	371
11.6	Výkon trestu obecně prospěšných prací	371
11.7	Výkon peněžitého trestu	373
11.8	Výkon trestu propadnutí majetku	374
11.9	Výkon trestu propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo výkon propadnutí náhradní hodnoty	376
11.10	Výkon trestu zákazu činnosti	376
11.11	Výkon trestu zákazu pobytu	378
11.12	Výkon trestu vyhoštění	379
11.13	Výkon ochranného léčení	382
11.14	Výkon zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo zabránění náhradní hodnoty	384
11.15	Výkon některých jiných rozhodnutí	384
11.15.1	Podmíněné upuštění od potrestání s dohledem	384
11.15.2	Výkon vazby	384
11.15.3	Vymáhání pořádkové pokuty a nákladů trestního řízení	385
11.15.4	Opatření v řízení o schválení narovnání	386
11.16	Výkon trestu ztráty čestných titulů a vyznamenání	386
11.17	Výkon trestu ztráty vojenské hodnosti	387
11.18	Rozhodnutí ve vykonávacím řízení	388

12	Některé úkony související s trestním řízením	389
12.1	Udělení milosti	389
12.2	Udělení amnestie	392
13	Právní styk s cizinou	395
13.1	Vydávání	397
13.1.1	Vyžádání z ciziny	397
13.1.2	Vydání do ciziny	398
13.2	Evropský zatýkácí rozkaz	400
13.3	Průvoz pro účely řízení v cizině	402
13.4	Dožádání	403
13.5	Převzetí a předávání trestních věcí	404
13.5.1	Převzetí trestní věci z ciziny	404
13.5.2	Předání trestní věci do ciziny	404
13.6	Výkon rozhodnutí ve vztahu k cizině	405
13.6.1	Uznávání a výkon cizozemských rozhodnutí	405
13.6.2	Předání výkonu rozsudku do ciziny	407
13.7	Převzetí a předání výkonu podmíněného trestu odnětí svobody	407
13.7.1	Převzetí výkonu podmíněného trestu odnětí svobody	407
13.7.2	Žádost o předání výkonu podmíněného trestu odnětí svobody do ciziny	407
13.8	Zvláštní ustanovení o uznávání a výkonu rozhodnutí o zajištění majetku nebo důkazního prostředku mezi členskými státy Evropské unie	408
14	Mezinárodní a evropské aspekty trestního práva	409
14.1	Europeizace trestního práva	409
14.2	Trestní právo v aktech Rady Evropy	411
14.3	Evropský výbor pro trestněprávní problematiku (CDPC)	412
14.4	Úprava trestního práva v rámci Rady Evropy	412
	Základní a použitá literatura	414